

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 3C/5/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418200607
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Kubinský
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2019:8418200607.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom JUDr. Andrejom Kubinským v právnej veci žalobcov: 1. U. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. V. U. Č.. XXX, občianka SR, 2. Y. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. V. U. Č.. XXX, občan SR, 3. R. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. V. U. Č.. XXX, občan SR, 4. E. H., C.. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. V. U. Č.. XXX, občianka SR, 5. U. Y., C.. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. V. U. Č.. XXX, občianka SR, všetci právne zastúpení JUDr. Pavlom Zavackým, advokátom, AK so sídlom Hradné námestie č. 29, 060 01 Kežmarok proti žalovanému: Generali T. U. S. A., Ul. Postepu 15B, 02-676 Warszawa, Poľsko, právne zastúpený Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Námestie sv. Egídia 40/93, 058 01 Poprad, v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú smrťou, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi v 1. rade U. Y., W.. XX.XX.XXXX, M. F. V. U. Č.. XXX sumu vo výške 10.000,- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi v 2. rade Y. Y., W.. XX.XX.XXXX, M. F. V. U. Č.. XXX sumu vo výške 3.000,- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšujúcej časti súd návrh zamietá.

III. Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi v 3. rade R. Y., W.. XX.XX.XXXX, M. F. V. U. Č.. XXX sumu vo výške 3.000,- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšujúcej časti súd návrh zamietá.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi v 4. rade E. H., C.. Y., W.. XX.XX.XXXX, M. F. V. U. Č.. XXX sumu vo výške 5.000,- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V. Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi v 5. rade U. Y., C.. Y., W.. XX.XX.XXXX, M. F. V. U. Č.. XXX sumu vo výške 4.000,- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšujúcej časti súd návrh zamietá.

VI. Žalobcovia v 1. až 5. rade m a j ú voči žalovanému právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia vo výške 100% ich nároku.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa podanou žalobou na tunajšom súde dožadovali vydania rozhodnutia súdu voči žalovanému na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou a to tak, aby žalovaný bol zaviazaný uhradiť žalobkyni v 1. rade U. Y. sumu vo výške 10.000,- € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, žalobcovi v 2. rade Y. Y. sumu vo výške 5.000,- € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, žalobcovi v 3. rade R. Y.

sumu vo výške 5.000,- € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, žalobcovi v 4. rade E. H. sumu vo výške 5.000,- € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a žalobcovi v 5. rade U. Y. sumu vo výške 5.000,- € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a ďalej, aby bol zaviazaný žalovaný uhradiť v prospech žalobcov trovy konania v rozsahu 100% uplatneného nároku.

2. Žalovaný s podaným návrhom na začatie konania nesúhlasil a žiadal návrh zamietnuť. Na strane žalovaného intervenient do konania nevstúpil.

3. Súd z podaného návrhu na začatie konania, z výsluchu účastníkov, z vyjadrenie právneho zástupcu žalovaných zistil tento skutkový stav: trestným rozkazom Okresného súdu Kežmarok vydaného pod sp. zn. 9T/75/2017-96 zo dňa 22.08.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 30.08.2017 bol H. O. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. W. XX, T. uznaný za vinného, že dňa 14.04.2017, okolo 13.30 hod. po miestnej komunikácii v obci V.Í. U., okr. Kežmarok, viedol nákladné motorové vozidlo zn. K. H., X.: X. XXX J., medzinárodnej značky poľská republika, kde v blízkosti rodinného domu č. XXX, pri nedôslednom venovaní sa situácii v cestnej premávke, situácii za zadnou časťou ním vedeného nákladného motorového vozidla, nezabezpečení bezpečného cúvania, čo bolo v rozpore s ustanovením § 3 ods. 2 písm. a), § 4 ods. 41 písm. c), § 22 ods. 2, ods. 3 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, začal s uvedeným vozidlo cúvať, pričom zadnou časťou vozidla zachytil tam nachádzajúceho sa chodca Y. Y., W.. XX.XX.XXXX, W. F. V. U. Č.. XXX, okr. Kežmarok, následne zadnými kolesami prešiel menovaného, v dôsledku čoho došlo u Y. Y. k vzniku devastačných poranení a polytraume, ktoré zranenia boli nezlučiteľné so životom, z ktorého dôvodu tento na mieste nehody zomrel. Nákladné motorové vozidlo K. H. bolo vo vlastníctve otca H.O. O. Y. R. Y.. Žalobcovia podali na tunajší súd žalobu na vyplatenie nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou, pričom v žalobe poukazujú na to, že originalitu práva pozostalých domáhať sa na súde ochrany pred neoprávneným zásahom do ich osobnosti potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, podľa ktorého "ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb". Podľa žalobcov takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (Rozsudok NS SR č. 2Cdo 93/2008).

4. Podľa žalobcov si právny nárok na nemajetkovú ujmu uplatňujú aj s poukazom na uznesenie Ústavného súdu zo dňa 16.10.2016, vydaného pod. sp. zn. III ÚS 666/2016, keď tento Ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa, ktorým bol práve žalobca v 1. rade, ktorý smeroval voči rozhodnutiu odvolacieho súdu o priznaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu povinného zmluvného poistenia (Rozhodnutie NS SR zo dňa 31.03.2016, sp. zn. 3 Cdo/301/2012). Žalobcovia v žalobe uvádzajú, že aj s poukazom na vyššie citované rozhodnutia povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobnú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízky osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode.

5. Náhradu nemajetkovej ujmy si žalobcovia v 1. až 5. rade uplatňujú v zmysle ust. §§ 11 až 13 Občianskeho zákonníka.

6. Žalobcovia v 1. až 5. rade zdôvodňujú uplatnenie nemajetkovej ujmy tým, že boli narušené ich rodinné vzťahy, pričom napr. žalobkyňa v 1. rade žila so svojím partnerom, nebohým Y. Y., W.. XX.XX.XXXX, v harmonickom manželstve, pričom tento nebol nejakým spôsobom zdravotne hendikepovaný. Pokiaľ ide o žalobcov v 2. až 5. rade, ide o deti nebohého Y. Y.. Žalobkyňa v 1. rade uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- €, žalobcovia v 2. až 5. rade uplatnili každý po 5.000,- €.

7. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 1.10.2018 i v priebehu konania navrhoval žalobu zamietnuť dôvodiť tým, že z ust. § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení nie je možné vyvodiť záver, že popri náhrade škody existuje aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv, pod pojem škoda na zdraví uvedený v § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP. Ďalej žalobca dôvodil tým, že keďže náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých osôb po dopravnej nehode nie je krytá zákonom o PZP, je odlišná od náhrad škody na zdraví a nespadá

pod taxatívne vymedzené nároky uvedené v § 4 ods. 2 zákona o PZP, že z toho teda vyvodil záver, že žalovaný nie je pasívne legitimovaný v tomto spore, a aj z toho dôvodu žiadal žalobu zamietnuť.

8. V priebehu pojednávania žalobcovia v 1. až 5. rade zdôvodňovali svoj uplatnený nárok, pričom poukazovali predovšetkým na väzby, ktoré boli nadviazané v rodine nebohého Y. Y.. Poukazovali ďalej na to, že svoj nárok uplatňujú v zmysle § 11 až 14 Občianskeho zákonníka a poukazovali všetci na ujmy a svoje pocity tak, ako to precítili aj s odstupom času po smrti ich manžela, resp. otca. Žalobkyňa v 1. rade predovšetkým zdôrazňovala, že so svojím manželom bola v trvalom manželskom zväzku po dobu viac ako 40 rokov, boli si veľmi blízky a ona od smrti svojho manžela sa nevie vyrovnáť s touto stratou, má vážne zdravotné problémy, bola niekoľkokrát hospitalizovaná a nevie túto stratu uniesť.

9. Rovnako sa vyjadrovali deti nebohého, ktoré sú žalobcami v 2. až 5. rade, napriek tomu, že sú dospelé, prakticky všetci bývali v jednej obci, v jednom dome, resp. veľmi blízko, boli na seba silno citovo nadviazané a všetci zdôrazňovali akú ujmu pociťujú po strate svojho otca.

10. Právny zástupca žalovaného aj v rámci pojednávania trval na tom, že spor medzi stranami je výlučne právny a spočíva výlučne v tom, či je možné v ust. § 4 zákona o PZP vykladať aj natoľko extenzívne, že pod náhradu spadajú aj nároky na nemajetkovú ujmu v zmysle § 11 O. z. Žalovaná strana je toho názoru, že ide o extenzívny výklad, ktorý nie je možné v uvedenej kauze použiť a preto žiadali žalobu zamietnuť a priznať právo na náhradu trov konania.

11. Procesný súd po vykonanom dokazovaní, po zhodnotení dôkazov jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti, po oboznámení sa so spisovým materiálom, po oboznámení sa s trestným rozsudkom, po výsluchu žalobcov, vyjadrení právneho zástupcu, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

12. Súd má predovšetkým preukázané, že žalovaný je poisťovateľom a je poisťovňou, v ktorej bol poistený H.U. O. Y., W.. XX.XX.XXXX, I. T. C., ktorý bol uznaný za vinného, že dňa 14.04.2017 motorovým vozidlom, ktoré viedol, zapríčinil smrť nebohého Y. Y..

13. Súd teda má preukázané, že medzi konaním poistenca - žalovaného a smrťou Y. Y. existuje príčinná súvislosť, ktorá súvisí s tým, že H. O. Y. dňa 14.04.2017 v blízkosti rodinného domu č. XXX v obci V.Ž. U., pri nedôslednom venovaní sa situácii v cestnej premávke, zadnou časťou ním vedeného nákladného motorového vozidla, pri nezabezpečení bezpečného cúvania, čo bolo v rozpore s ust. § 3 ods. 2 písm. a), § 4 ods. 41 písm. c), § 22 ods. 2, ods. 3 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, teda zapríčinil smrť nebohého Y. Y..

14. Procesný súd nie je toho názoru ako právny zástupca žalovaného, že povinné zmluvné poistenie v § 4 nemožno vykladať natoľko extenzívne, že toto poistenie pokrýva aj nároky na nemajetkovú ujmu v zmysle § 11 O. z. Naopak procesný súd je toho názoru aj s poukazom na rozsudok NS SR č. 2 Cdo 93/2008 a ďalej na rozhodnutie NS SR zo dňa 31.03.20106 sp. zn. 3Cdo 301/2012, teda procesný súd je toho názoru, že PZP na motorové vozidlo má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode.

15. Procesný preto rozhodol o nároku žalobcov v zmysle ust. § 11 až 13 Občianskeho zákonníka.

16. Pri priznaní výšky nemajetkovej ujmy súd prihliadol, pokiaľ ide o žalobkyňu v 1. rade, predovšetkým na skutočnosť, že žalobkyňa v 1. rade U. Y., W.. XX.XX.XXXX pri dopravnej nehode stratila svojho manžela, s ktorým žila v dobrom manželstve po dobu viac ako 40 rokov. Ona sama uviedla, že si boli veľmi blízky a od jeho smrti sa nevie s touto stratou vyrovnáť, pričom v poslednom období bola trikrát hospitalizovaná na psychiatrickej klinike v Levoči. Tieto jej hospitalizácie súvisia s traumou, ktorú utrpela a prežila po smrti svojho manžela. Ako sama uviedla, život sa jej zmenil razantným spôsobom, pretože žila v spoločnej domácnosti s manželom a všetky ťažšie práce, ako zabezpečenie dreva príp. uhlia, nákupov, zabezpečoval nebohý manžel. Ona sama má t. č. problém so sluchom a pri zdravotných problémoch o to viac by práve teraz potrebovala pomoc svojho manžela. Uviedla, že manžel bol zdravý človek, bol dva roky mladší ako je ona a u lekára bol asi len dva krát v živote. Takže je predpoklad, že by jej bol pomohol pri prekonávaní jej chorôb, že by jej bol oporou v živote a pri zabezpečovaní potrieb,

naviac dôchodok, ktorý smrťou jej manžela prestali poberať v rodine a v domácnosti, chýba. Súd preto priznal žalobkyni v 1. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- €.

17. Pokiaľ ide o nemajetkové ujmy priznané žalobcovi v 2. a v 3. rade Y. Y. E. R. Y., obom bola priznaná nemajetková ujma po 3.000,- €, pričom súd rovnako zohľadnil ich citové väzby k otcovi a stratu otca, súd zohľadnil, že bývali v jednej obci, fakticky v jednom dome a že boli na seba veľmi naviazaní. U oboch synov súd konštatuje, že došlo ku strate morálnej opory, ktorú mali v osobe svojho otca obidvaja synovia. Obaja zdôrazňovali, že po smrti otca, musia viac pomáhať svojej mame a vykonávať niektoré práce, ktoré predtým zabezpečoval otec.

18. Žalobkyni v 4. rade E. H., C.. Y. súd priznal nemajetkovú ujmu vo výške 5.000,- €, keďže ona bývala a býva priamo so svojou matkou, poukazovala na to, že od smrti otca sa zdravotný stav na strane matky neustále zhoršuje, sú neustále problémy s mamou a jej zdravotným stavom, neustále musí volať lekára, sanitku, pomáhať matke so zabezpečením chodu domácnosti a ako uviedla, ona je z toho zničená a je to pre ňu všetko ako "nočná mora". Poukazovala pritom aj na skutočnosť, že otec mal dôchodok, mal príjem, z ktorého sa pokrývala časť chodu domácnosti a teraz to všetko chýba. Navyše otec sa vedel postarať o vnúčatá, o chod domácnosti, čo teraz ona musí zabezpečovať ako tá, ktorá priamo žije so svojou matkou.

19. Súd priznal žalobkyni v 5. rade U. Y., C.. Y., nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- €, býva rovnako v dome v V. U., no nie v spoločnej domácnosti, a ako uviedla, prežíva všetko to, čo prežívajú aj jej súrodenci. Sama uvádza, že ťažko sa jej sleduje situácia v rodine, keď matka je stále v horšom zdravotnom stave, aj ona prežila zo smrti otca traumy a utrpela v neposlednom rade aj po stránke materiálnej, keďže jej rodičia vedeli predtým nejakým spôsobom pomôcť.

20. Pokiaľ ide o priznané nároky žalobcom v 1. až 5. rade, súd je toho názoru, že boli priznané v zmysle § 11 až 13 Občianskeho zákonníka ako nemajetková ujma a že táto nemajetková náhrada je primeraná okolnostiam prípadu a primeraná citovej ujme, ktorú utrpeli žalovaní v 1. až 5. rade, pričom súd tieto nároky nemajetkovej ujmy odstupňoval rozdielnym spôsobom podľa intenzity ujmy, ktorú utrpeli jednotliví členovia rodiny.

21. Základ uplatneného práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo vzťahu k žalobcom je daný tým, že zásah do osobnostných práv žalobcov (práva na rodinný život) stratou najbližšieho človeka - manžela a otca, ktorí utrpeli psychickú ujmu, bol spôsobený prevádzkou motorového vozidla, na ktoré sa vzťahovalo povinné poistenie zodpovednosti za škodu u žalovaného, ktorý je poisťovateľom osoby, ktorá škodu spôsobila.

22. Pri úvahách o výške náhrady nemajetkovej ujmy za použitia § 13 ods. 2, ods. 3 O. z., ktorá bola spôsobená usmrtením osoby blízkej v dôsledku trestného činu spáchaného poistencom žalovaného, súd vychádzal z princípu proporcionality a zohľadnil okolnosti na strane poškodených.

23. Súd na tomto mieste zdôrazňuje, že žiadna peňažná suma nemôže poškodeným odčiniť stratu najbližšej osoby, teda manžela a otca. Prihliadnuc na situáciu, že smrť nastala veľmi neočakávane u relatívne zdravého muža, predstavuje veľmi vážny citový zásah do rodinnej situácie z hľadiska emócií, ale aj zásah z hľadiska finančného krytia potrieb, najmä na strane manželky.

24. Pri rozhodovaní v danej veci ohľadne škodovej udalosti za nemajetkovú ujmu, je preukázaná existencia tejto nemajetkovej ujmy, pričom je potrebné zdôrazniť, že pojem zodpovednosti za škodu je nutné vykladať eurokonformne a tiež extenzívne v tom zmysle, že zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých spočívajúcich v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravného prostriedku.

25. Z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR a súdov SR vyplýva, že sa uplatňuje ako jednotný názor podľa, ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného v ust. § 11 O. z. je rodinný život spočívajúci v udržiavaní, rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny,

je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny.

26. O trovách konania rozhodol súd tak, že právo na ich náhradu priznal úspešným žalobcom v plnej výške. O trovách konania bude rozhodnuté vyšším súdnym úradníkom tunajšieho súdu po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 CSP a 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP).